

NR	Beantwoording	Onderwerp	Datum	Vraag	Antwoord
1	Gemeente	Bronnen	7-dec	Is er (voldoende) gekeken naar andere alternatieven om energie te produceren?	In de RES zijn naast wind ook andere vormen van opwek van elektriciteit onderzocht. Voor het halen van de doelen voor 2030 is het nodig om gebruik te maken van bewezen technieken. De meeste elektriciteit zullen we daarom moeten opwekken met zowel wind- als zonne-energie.
2	Gemeente	Bronnen	9-dec	1 windmolen levert energie voor 4000 huishoudens. We zouden dus kunnen volstaan met 2 windmolens. Het is toch beter de molens verder op zee te plaatsen, dan heb je geen planschade	Op de eerste plaats is het vinden van locaties voor het opwekken van duurzame elektriciteit niet een gemeentelijke maar een regionale opgave. De zoekgebieden in de RES gelden dus niet alleen voor de ruim 3700 woningen in Zoeterwoude. Op dit moment gebruiken veel huishoudens naast elektriciteit ook nog veel energie in andere vorm. Denk bijvoorbeeld aan aardgas, benzine en diesel. De komende jaren gaan zij minder van deze fossiele brandstoffen gebruik maken en grotendeels meer elektriciteit gebruiken. Naast huishoudens zijn er nog tal van andere gebruikers van elektriciteit. Denk bijvoorbeeld aan bedrijven, kantoren, winkels en openbare voorzieningen. De Rijksoverheid is bezig met de opgave voor wind op zee. Het plaatsen van windturbines op zee betekent niet dat het niet nodig is om ook elektriciteit op land op te wekken. De gemeente Zoeterwoude spreekt met de initiatiefnemers af dat zij eventuele planschade, die de gemeente moet betalen, vergoeden. Dus: de gemeente betaalt aan degene die recht heeft op planschade (dat staat zo in de wet), en de initiatiefnemers vergoeden datzelfde bedrag aan de gemeente. Het risico van de planschadekosten is dus een van de vele afwegingen die de initiatiefnemers moeten maken.
3	Gemeente	Bronnen	7-dec	Waarom wordt geothermie hier niet beschouwd? Dit staat namelijk wel genoemd in de RES als groene bron.	Dit initiatief gaat specifiek over een windpark en niet over andere bronnen voor duurzame energie. De initiatiefnemers van dit initiatief kiezen er voor om zich te richten op één van de duurzame bronnen die in de RES 1.0 genoemd zijn binnen het onderdeel 'electriciteit'. Voor de uitvoering van de RES 1.0 zijn de komende jaren tal van initiatieven nodig. Voor het onderdeel 'warmte' kan inderdaad ook ingezet worden op geothermie.
4	Gemeente	Bronnen	7-dec	Waarom geen zonnepanelen die veel minder horizonvervuiling veroorzaken?	Zonne-energie en windenergie zijn beide nodig. Net als voor windturbines geldt dat er voor zonnepanelen plek moet zijn. Ter indicatie, wanneer je zo'n 3000 huishoudens van zonnestroom wilt voorzien heb je hier ongeveer 40.000 zonnepanelen voor nodig, dat is zo'n 32 voetbalvelden. We hebben zowel wind- als zonne-energie nodig voor het verduurzamen van de Nederlandse energievoorziening. Deze duurzame energiebronnen vullen elkaar goed aan. Als de zon schijnt, is er vaak minder wind. Zo is er altijd een stabiele energievoorziening. De gemeente Zoeterwoude kiest er op dit moment voor om, binnen de afspraken van de RES 1.0, in te zetten op zoveel mogelijk zon op grote daken en windenergie. Voor (grote) zonneparken op agrarische grond is op dit moment onvoldoende draagvlak.
5	Gemeente	Bijeenkomst	9-dec	Jammer, dat niet alle vragen zijn voorgelezen en dat juist de minst kritische vragen worden behandeld....	Alle vragen worden hier beantwoord.
6	Gemeente	Bijeenkomst	9-dec	Wat een farce!	Uw belangstelling wordt gewaardeerd. U blijft van harte uitgenodigd om u aan te melden voor de klankbordgroep of om op andere momenten uw mening te geven.
7	Gemeente	Communicatie	7-dec	Is in de enquête duidelijk het verschil uitgelegd tussen zonneparken en windparken?	Ja, in de enquête zijn bij de vragen over zonneparken en windparken foto's gebruikt waarbij als voorbeeld zonneparken en windparken in het Zoeterwoudse landschap getoond zijn door professionele fotobewerkingen.
8	Gemeente	Communicatie	7-dec	Op Leids grondgebied staat ook een windturbine ingetekend. Hoe moeten inwoners dit proces volgen, terwijl de turbine ook heel dicht tegen het grondgebied van Zoeterwoude komt te staan.	Op dit moment zijn er nog geen nieuwe windturbines ingetekend. In de RES 1.0 zijn zoekgebieden opgenomen. Indien de mogelijkheid om windturbines te plaatsen in een zoekgebied onderzocht wordt, worden omwonenden geïnformeerd. Het maakt dan niet uit in welke gemeente het zoekgebied ligt of in welke gemeente u woont.
9	Gemeente	Communicatie	7-dec	Is er daadwerkelijk gevraagd aan de inwoners van Zoeterwoude wat zij ervan vinden en dan niet via een enquête maar via een referendum. Krijg het idee dat alles al besloten is.	Nog niet alles is besloten. Er zijn al wel besluiten genomen over de energietransitie en de regionale energiestrategie (RES 1.0). Er is nog geen besluit genomen over het windinitiatief waarover deze informatieavonden gingen. De enquête die is gehouden in verband met de concept-RES is slechts één van de middelen waarop inwoners zijn betrokken bij de energietransitie. Het uiteindelijke besluit over de RES 1.0 is genomen door de volksvertegenwoordigers (gemeenten, provincie en hoogheemraadschap). De regio heeft niet gekozen voor een referendum over de RES 1.0. In de RES 1.0, die ook is vastgesteld door de gemeenteraad van Zoeterwoude, is onder meer besloten over de zoekgebieden voor zonne- en windenergie. Het gepresenteerde initiatief om daadwerkelijk windturbines te plaatsen komt van Eneco, Rijnland Energie en Groener Zoeterwoude. Deze initiatiefnemers gaan verschillende middelen inzetten om omwonenden te betrekken, zoals op de informatieavond is verteld. Uiteindelijk neemt de gemeente een besluit over een eventuele vergunningaanvraag voor het plaatsen van windturbines.
10	Gemeente	Communicatie	9-dec	Hoeveel inwoners hebben de enquête ingevuld?	De enquête over de concept-RES is door 169 deelnemers ingevuld.
11	Gemeente	Communicatie	9-dec	Hoeveel respondenten (aandeel totaal) wonen in de buurt van de bedoelde	Er is geen informatie bekend over de woonlocatie van de respondenten.
12	Gemeente	Communicatie	9-dec	Welke mensen hebben gestemd. Waren dit bewoners van de Rijndijk of het Dorp? Lijkt bijzonder onwaarschijnlijk dat de Rijndijkers stemmen voor windturbines in "hun	Er is geen informatie bekend over de woonlocatie van de respondenten. De enquête over de concept-RES was gericht aan iedereen die in Zoeterwoude woont of werkt.
13	Gemeente	Communicatie	9-dec	Komen er na deze plaatsing in de toekomst nog meer molens? Is een referendum misschien een middel om het draagvlak te polsen?	Die kans bestaat inderdaad. In de RES 1.0 zijn ook op andere locaties langs grote infrastructuur zoekgebieden opgenomen. Ook voor die zoekgebieden kunnen initiatiefnemers zich melden voor een bijdrage aan het halen van het RES-doel. Of in een zoekgebied daadwerkelijk windturbines komen is afhankelijk van eventuele initiatieven daartoe en of initiatieven voldoen aan de gestelde voorwaarden waaronder voldoende draagvlak. Een referendum is daartoe geen passend middel.

14 Gemeente	Duurzaam	7-dec	Hoe maakt het inzetten van molens in ons dorp Zoeterwoude energieneutraal? Op welke schaal wordt deze berekening uitgevoerd? Ik kan me voorstellen dat er voldoende windenergie wordt opgewekt, maar dat daar niet volledig gebruik van gemaakt wordt door de Zoeterwoudenaren. Hoe zorgt u ervoor dat de uitstoot ook echt naar 0 gaat? Of zit dat niet in het pakket?	De gemeenten, provincie en hoogheemraadschappen hebben afgesproken om energieneutraal te zijn in 2050. Dit wordt dus berekend op regionale schaal. In de RES 1.0 is afgesproken dat we er eerst voor zorgen dat we in 2030 1,05 TWh elektriciteit duurzaam opwekken. We gebruiken dan nog steeds veel meer energie dan dat er duurzaam wordt opgewekt.
15 Gemeente	Duurzaam	7-dec	Hoeveel van de benodigde energie opwekking wil Zoeterwoude voor haar conto nemen? In terawatt per inwoner? Hoe verhoudt zich dit tot de andere gemeenten? Is dit wel in evenwicht, zijn we niet veel ambitieuzer dan de 'anderen'?	De RES-opgave is een regionale opgave waar we de komende jaren gezamenlijk mee aan de slag moeten. Het eerstvolgende ijkmoment is de RES 2.0 die medio 2023 wordt vastgesteld. Op dat moment wordt inzichtelijk of we als gemeenten voldoende stappen hebben gezet om onze gezamenlijke ambitie te halen. Er is geen sprake van een verdeling per gemeente of per inwoner. De wens van een evenwicht binnen het thema 'duurzame electriciteit' doet bovendien geen recht aan de opgave van de energietransitie als geheel, en alle andere ruimtelijke opgaven waar we voor staan in de regio. Ten eerste zijn de gemeenten erg verschillend en er is gekeken naar de gebieden die regionaal het meest kansrijk zijn (ruimte, energieverbruik, electriciteitsnet). Ten tweede zijn er in de regio ook andere opgaven die ruimte kosten, denk bijvoorbeeld aan de bouw van voldoende woningen. Zoeterwoude biedt bijvoorbeeld voor de Grote Polder wél de mogelijkheid van windturbines, maar niet de mogelijkheid voor woningbouw. Op andere plekken in de regio zullen andere afwegingen worden gemaakt.
16 Gemeente	Duurzaam	9-dec	Is Zoeterwoude duurzaam met windmolens. De vorige molens waren relatief snel weg. Wat is daarmee gedaan. Zijn ze hergebruikt? Anders is dat niet zo duurzaam.	Het toestaan van windturbines draagt in belangrijke mate bij aan een duurzaam Zoeterwoude. Met name als het gaat om het opwekken van duurzame elektriciteit. Windturbines zijn na maximaal een jaar gebruik al rendabel op gebied van CO ₂ -compensatie voor hun levenscyclus. De eigenaar van de eerste twee windturbines lang de rijksweg A4 (windpark Papemeer) heeft ervoor gekozen deze te vervangen door nieuwe. De oude windturbines zijn verkocht. Deze wekken nu duurzame elektriciteit op in het buitenland.
17 Gemeente	Geluid	9-dec	Er was vanavond in "Op Een" een reportage over slapeloosheid door windturbines waarin werd gezegd dat er nieuwe eisen komen over de geluidsregels. Wordt hierop gewacht of gaat u door met de huidige regels.	De huidige regels gelden niet meer. Op dit moment kan niet meer gebruik gemaakt worden van landelijke regels en moet er daarom, bijvoorbeeld voor geluid, uitgebreider onderzoek gedaan worden per initiatief. Zodra de Rijksoverheid nieuwe regels vaststelt moet daar (minimaal) aan voldaan worden.
18 Gemeente	Geluid	9-dec	Oplossing tegen geluid is GEEN windturbines plaatsen!	Bij de keuze van de zoekgebieden heeft de afstand tot woonwijken meegewogen. De zoekgebieden zijn een eerste indicatie, bij initiatieven voor windturbines in een zoekgebied wordt de eventuele hinder voor woningen beoordeeld. Uiteindelijk moeten alle voor- en nadelen meegewogen worden. Geluid is er daar één van.
19 Gemeente	Impact	7-dec	Ben benieuwd wat de impact gaat worden van dit windmolenpark op de nabije leefomgeving	Dat is een terechte vraag. Daarom is de eerste stap nu om dit te onderzoeken
20 Gemeente	Keuze	7-dec	Wordt er ook nagedacht over andere energiebronnen i.p.v. die afschuwelijke grote steeds hogere windmolens? Denk ook daarbij aan de toekomst van onze kinderen. Is er wel nagedacht aan gesmoltenzoutreactoren? Is er weleens een onderzoek geweest hierover bij de omwonenden	Ja, in de RES 1.0 zijn ook andere energiebronnen meegewogen. Alle mogelijkheden die wij in de regio hebben om elektriciteit duurzaam op te wekken willen we gaan benutten. Wel is gebleken dat op dit moment het opwekken van elektriciteit met zonne- en windenergie het meest effectief is. Deze technieken zijn ook het meest doorontwikkeld en dus betrouwbaar. Voor de periode na 2030 worden ook andere bronnen in beschouwing genomen.
21 Gemeente	Keuze	9-dec	Waarom wordt er ook niet gekeken naar de N206 richting Zoetermeer? Veel minder woonhuizen...	In de RES 1.0 is de zone langs de N206 aangewezen als reserve-zoekgebied. Er is voor gekozen om in het Groene Hart eerst te kijken naar zones langs de rijkswegen.
22 Gemeente	Locatie	7-dec	Is dit het begin van molens, of gaat men verder richting Voorschoten?	Op de kaart met zoekgebieden staan de locaties waar het plaatsen van windturbines het meest kansrijk is. In Voorschoten liggen geen zoekgebieden voor windenergie.
23 Gemeente	Locatie	7-dec	Windturbines zouden alleen op grotere afstand van de bewoonde/bebouwde omgeving mogen komen. Gaan de turbines onder deze wetgeving vallen.	Er is in Nederland geen wetgeving die een vaste minimale afstand eist. De wet verplicht wel om per windpark te onderzoeken welke afstand tussen de windturbines en woningen acceptabel en toelaatbaar is. Daarvoor moet onderzoek gedaan worden naar veel verschillende onderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan geluid, veiligheid en slagschaduw.
24 Gemeente	Locatie	9-dec	Is er rekening gehouden met de verscherpte regelgeving met betrekking tot de minimale afstanden naar de inwoners toe? (slagschaduw en geluidsoverlast).	Als initiatiefnemers een officiële aanvraag doen wordt deze beoordeeld op alle richtlijnen en normen. Ook de Europese die vertaald zijn naar nationale wet- en regelgeving. Als u hiermee doelt op het gevolg van de uitspraak van de Raad van State op 30 juni 2021, ook wel bekend als het Nevele-arrest, dan geldt dat (de onderbouwing van) de nationale regels nu aangepast wordt door de Rijksoverheid. De verwachting is dat deze correctie afgerond is voordat er een eventuele aanvraag ingediend wordt voor dit initiatief.
25 Gemeente	Locatie	9-dec	Worden wensen van boeren t.a.v. kleine windmolens op erven ook meegenomen?	Dit is geen onderdeel van dit initiatief. De gemeente Zoeterwoude heeft wel welstandsbeleid vastgesteld dat gericht is op het toestaan van kleine windturbines bij agrarische bedrijven.
26 Gemeente	Locatie	9-dec	Hoe kan de gemeente Zoeterwoude nou overwegen om windturbines bij bewoning te plaatsen? De gemeente komt blijkbaar niet voor inwoners op!!!	De energietransitie is een grote maatschappelijke opgave waar alle gemeenten in Nederland, en hun inwoners, mee te maken krijgen. Het grootschalig opwekken van duurzame energie is een belangrijk onderdeel van de energietransitie die veel impact heeft op de leefomgeving van inwoners. Een belangrijke pijler voor de gemeente Zoeterwoude is om het belang van haar inwoners continu onderdeel te laten zijn bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Bij de keuze van de zoekgebieden in de RES heeft de afstand tot woonwijken meegewogen. De zoekgebieden zijn een eerste indicatie, bij initiatieven voor windturbines in een zoekgebied wordt de eventuele hinder voor woningen beoordeeld.

27 Gemeente	Locatie	9-dec	Zoeterwouds slogan is toch weids en groen niet zwart en blinkend? Ik vind dat duurzaamheid en zon op land niets met elkaar te maken hebben. De zoekgebieden zijn langs infra maar gebruiken veel agrarisch oppervlak. Ha die gebruikt worden voor onze voedselvoorziening.	In de RES 1.0 is gezocht naar gebieden waar mogelijkheden zijn voor het opwekken van duurzame elektriciteit. Het resultaat van die zoektocht zijn de zoekgebieden zoals ze nu op de kaart staan. De gemeente Zoeterwoude kiest er op dit moment voor om geen ruimte te bieden voor het opwekken van duurzame elektriciteit met zonnepanelen op agrarische grond.
28 Gemeente	Locatie	9-dec	We hebben de watergeuzen al in de achtertuin. Het heeft een heel onrustig effect indien je in de voortuin ook molens hebt. Beseft u dit voldoende?	De energietransitie is een grote maatschappelijke opgave waar alle gemeenten in Nederland, en hun inwoners, mee te maken krijgen. Het grootschalig opwekken van duurzame energie is een belangrijk onderdeel van de energietransitie die veel impact heeft op de leefomgeving van inwoners. Een belangrijke pijler voor de gemeente Zoeterwoude is om het belang van haar inwoners continu onderdeel te laten zijn bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Bij de keuze van de zoekgebieden in de RES heeft de afstand tot woonwijken meegewogen. Bij het onderzoek naar de mogelijkheden om gebruik te maken van een zoekgebied worden ook individuele en locatiespecifieke onderwerpen meegewogen.
29 Gemeente	Locatie	9-dec	Waarom is er vanuit de quick scan niet gekozen om het linkerblokje van mogelijke windmolen locatie's niet meer naar de oksel van A4/N11 te schuiven waar er minder overlap is met de 350 meter zones van woningen, wetende dat de grootste tegenstand van directe bewoners zal komen?	De blokjes op de kaart zijn de zoekgebieden zoals deze zijn vastgesteld in de RES 1.0. Deze kaart is op regionale schaal opgesteld waardoor soms blijkt dat, als je lokaal inzoomt, delen van een zoekgebied binnen belemmeringszones liggen. Dat is ook de reden waarom de eerste stap is om lokaal onderzoek te doen voordat geconcludeerd kan worden of een zoekgebied ook echt benut kan worden.
30 Gemeente	Locatie	9-dec	Ik vind het vreemd dat er al meerdere keren geroepen is dat er gekeken wordt wat de geluidsoverlast en slagschaduw betekent voor ons, daarmee wordt eigenlijk gezegd dat de beoogde locatie gewoon niet geschikt is, mits jullie het welzijn van de bewoners in acht houden tenminste.	De energietransitie is een grote maatschappelijke opgave waar alle gemeenten in Nederland, en hun inwoners, mee te maken krijgen. Het grootschalig opwekken van duurzame energie is een belangrijk onderdeel van de energietransitie die veel impact heeft op de leefomgeving van inwoners. Een belangrijke pijler voor de gemeente Zoeterwoude is om het belang van haar inwoners continu onderdeel te laten zijn bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Eventuele hinder van windturbines voor de omwonenden moet altijd worden onderzocht. Er kan niet op voorhand worden gezegd dat een locatie niet geschikt is, het onderzoek is er om vast te stellen of een locatie wel of niet geschikt is. De eerste onderzoeken naar de haalbaarheid van dit initiatief gaan ook over geluid en slagschaduw. We weten dat windturbines geluid maken en slagschaduw geven. We weten echter nog niet hoeveel geluid dat is en op welke plekken dat gehoord kan worden. Dat geldt ook voor slagschaduw. Pas als we dat weten kan onderzocht worden of het geluid of de slagschaduw ook leidt tot overlast. Als dat zo is kijken we naar mogelijkheden om overlast tegen te gaan of te verminderen of moet de conclusie zijn dat deze locatie gewoon niet geschikt is.
31 Gemeente	Locatie	9-dec	Onbegrijpelijk dat gemeente Zoeterwoude niet voor haar bewoners opkomt! Windturbines nabij bewoning is te allen tijde onwenselijk. Windturbines langs N11 waar geen bewoning is, is een betere optie.	De energietransitie is een grote maatschappelijke opgave waar alle gemeenten in Nederland, en hun inwoners, mee te maken krijgen. Het grootschalig opwekken van duurzame energie is een belangrijk onderdeel van de energietransitie die veel impact heeft op de leefomgeving van inwoners. Een belangrijke pijler voor de gemeente Zoeterwoude is om het belang van haar inwoners continu onderdeel te laten zijn bij de keuzes die gemaakt moeten worden. Bij de keuze van de zoekgebieden heeft de afstand tot woonwijken meegewogen. De zoekgebieden zijn een eerste indicatie, bij initiatieven voor windturbines in een zoekgebied wordt de eventuele hinder voor woningen beoordeeld. In de RES 1.0 zijn diverse zones langs de N11 opgenomen als zoekgebied. Ook elders langs de N11 kunnen zich dus initiatiefnemers melden.
32 Gemeente	Locatie	9-dec	Ik zie dat er 350m afstand tot huizen wordt aangehouden, dat lijkt me extreem dichtbij. In Denemarken en enkele andere landen hebben ze wel een stelregel die betrekking heeft op de hoogte: de afstand tot de bebouwde kom is ongeveer 10 keer de hoogte van de turbine!!	Er is in Nederland geen wetgeving die een vaste minimale afstand eist. De wet verplicht wel om per windpark te onderzoeken welke afstand tussen de windturbines en woningen acceptabel en toelaatbaar is. Daarvoor moet onderzoek gedaan worden naar veel verschillende onderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan geluid, veiligheid en slagschaduw.
33 Gemeente	Locatie	9-dec	Waarom niet windturbines elders langs de N11" i.p.v. dichtbij woningen?	Wethouder De Gans heeft toegelicht dat in de RES 1.0 diverse zones langs de N11 zijn opgenomen als zoekgebied. Ook elders langs de N11 kunnen zich dus initiatiefnemers melden. Bij de keuze van de zoekgebieden heeft de afstand tot woonwijken meegewogen. De zoekgebieden zijn een eerste indicatie, bij initiatieven voor windturbines in een zoekgebied wordt de eventuele hinder voor woningen beoordeeld.
34 Gemeente	Netwerk	7-dec	Waarom sluiten we niet aan op het warmtenet van Leiden?	In de RES 1.0 is de totale opgave om energieneutraal te worden in 2050 onderverdeeld in verschillende thema's. Dit gaat zowel over de opgave voor warmte als voor duurzame elektriciteit. Dit initiatief kan bijdrage aan de opgave voor duurzame elektriciteit. Bij het berekenen van de regionale opgave voor duurzame elektriciteit (1,05 TWh) is er al rekening mee gehouden dat in de regio een deel van de woningen aangesloten wordt op een warmtenet. Als dat niet gebeurt zal de opgave voor duurzame elektriciteit waarschijnlijk nog groter worden.
35 Gemeente	Nevele	7-dec	Wordt er rekening gehouden met de nieuwe Europese richtlijnen en normen?	Als initiatiefnemers een officiële aanvraag doen wordt deze beoordeeld op alle richtlijnen en normen. Ook de Europese die vertaald zijn naar nationale wet- en regelgeving. Als u hiermee doelt op het gevolg van de uitspraak van de Raad van State op 30 juni 2021, ook wel bekend als het Nevele-arrest, dan geldt dat (de onderbouwing van) de nationale regels nu aangepast wordt door de rijksoverheid. De verwachting is dat deze correctie afgerond is voordat er een eventuele aanvraag ingediend wordt voor dit initiatief.

36 Gemeente	Opwek	9-dec	Wil de gemeente meer energie opwekken met de windmolens dan nodig is voor de Gemeente Zoeterwoude?	De gemeente heeft geen eigen doelstelling voor het opwekken van duurzame elektriciteit. Zoeterwoude werkt in regionaal verband aan de doelen van de RES 1.0. Er is in de RES niet voor gekozen om de opgave om duurzame energie op te wekken (hoeveelheid vermogen) per gemeente vast te stellen. Dat zou ook lastig zijn, om de volgende redenen. Ten eerste zijn de gemeenten erg verschillend en er is gekeken naar de gebieden die regionaal het handigst zijn (ruimte, elektriciteitsnet). Ten tweede zijn er in de regio ook andere opgaven die ruimte kosten, denk bijvoorbeeld aan de bouw van voldoende woningen. Zoeterwoude biedt bijvoorbeeld voor de Grote Polder wél de mogelijkheid van windturbines, maar niet de mogelijkheid voor woningbouw. Op andere plekken in de regio zullen andere afwegingen worden gemaakt. Het is daarom mogelijk dat uiteindelijk in Zoeterwoude meer duurzame elektriciteit wordt opgewekt dan binnen de eigen gemeente nodig is.
37 Gemeente	Participatie	9-dec	Geldt de randvoorwaarde van 50% participatie voor alle initiatieven op alle zoeklocaties?	Ja, dit is een afspraak die in de RES 1.0 is gemaakt. De gemeente Zoeterwoude stelt dit ook als voorwaarde aan nieuwe initiatieven voor het grootschalig opwekken van duurzame elektriciteit.
38 Gemeente	Planschade	7-dec	Kunt u aangeven wat de waardevermindering van de woningen is die in de buurt staan van geplande windparken? Gaat de gemeente deze kosten aan de bewoners uitbetalen?	Of er sprake is van waardevermindering en hoe hoog die dan is, is nu nog niet bekend. Er zijn twee manieren waarop een eventuele waardedaling ertoe kan leiden dat een windpark tot kosten leidt voor de gemeente: via de onroerendzaakbelasting (voor de lange termijn) en planschade (op het moment dat een planologisch besluit genomen wordt). Een eventuele daling van de WOZ-waarde leidt ertoe dat u minder onroerendzaakbelasting betaalt aan de gemeente. Waardevermindering als gevolg van een planologisch besluit heet planschade. Als de gemeente een planologisch besluit neemt en er is sprake van planschade dan betaalt de gemeente die kosten. Wel is het zo dat als een initiatiefnemer een vergunning aanvraagt de gemeente Zoeterwoude altijd met die initiatiefnemer afsprekt dat hij vervolgens de betaalde planschade vergoedt aan de gemeente. Op de website van de gemeente vindt u meer informatie over planschade en de procedure. (https://www.zoeterwoude.nl/inwoners/wonen/bestemmingsplannen/planschade). Een aanvraag voor planschade kan pas worden ingediend als de vergunning onherroepelijk is. NB. Als de Omgevingswet gaat gelden (planning is 1 juli 2022) verandert deze regelgeving. U kan dan nog steeds schade claimen maar dit heet geen planschade meer, maar valt onder 'nadeelcompensatie'.
39 Gemeente	Proces	7-dec	Ligt er ook nog instemming van Leiden op de loer	Het windinitiatief gaat niet over het grondgebied van de gemeente Leiden. Er is daarom geen instemming van de gemeente Leiden nodig. Overigens hoort de gemeente Leiden tot dezelfde RES-regio en werken we gezamenlijk aan dezelfde doelen op het gebied van de energietransitie. Het is aan de initiatiefnemers om de omwonenden bij hun plan te betrekken, dat geldt ook voor bewoners van nabijgelegen woningen in de buurgemeenten.
40 Gemeente	Regelgeving	9-dec	Het Europees hof adviseert een afstand tot woningen van minimaal 10 keer de tiphoogte. In de kaart werd 350 meter als grens aangegeven. Voor sommige woningen scheelt dat niet veel. Worden het dan hele kleine molens? Of wordt het Europees hof genegeerd in de besluitvorming?	Bij besluitvorming wordt getoets onder andere getoetst aan Europese wet- en regelgeving, dit wordt niet genegeerd. Er is in Nederland geen wetgeving die een vaste minimale afstand eist. De wet verplicht wel om per windpark te onderzoeken welke afstand tussen de windturbines en woningen acceptabel en toelaatbaar is. Daarvoor moet onderzoek gedaan worden naar veel verschillende onderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan geluid, veiligheid en slagschaduw. Als u hiermee doelt op het gevolg van de uitspraak van de Raad van State op 30 juni 2021, ook wel bekend als het Nevele-arrest, dan geldt dat (de onderbouwing van) de nationale regels nu aangepast wordt door de rijksoverheid. Het is nog niet bekend wat dat betekent voor de milieuregels of afstanden tot woningen. De verwachting is dat deze correctie afgerond is voordat er een eventuele aanvraag ingediend wordt voor dit initiatief.
41 Gemeente	RES	7-dec	Hoeveel windmolens zijn er eigenlijk in totaal nodig om Zoeterwoude energieneutraal te maken?	We willen als regio energieneutraal zijn in 2050. Dat is niet een opgave per individuele gemeente. Bovendien is de inzet niet om als regio energieneutraal te worden met uitsluitend windenergie. Voor de duurzame opwekking van elektriciteit zijn in de regio ook zonneparken nodig. En voor het opwekken van warmte worden duurzame alternatieven voor aardgas ontwikkeld. Tenslotte draagt energiebesparing bij aan het einddoel.
42 Gemeente	RES	7-dec	Waarom nog meer windmolens in Zoeterwoude? Zoeterwoude heeft haar aandeel in windmolens in de RES tov aantal inwoners immers al lang bereikt.	We zijn als regio samen verantwoordelijk voor de regionale energiestrategie. Er is geen sprake van een verdeling per gemeente of per inwoner. We hebben afgesproken dat we 1,05 TWh elektriciteit duurzaam gaan opwekken. Daarvoor zijn verspreid over de regio zoekgebieden vastgelegd. Een evenwicht binnen het thema 'duurzame electriciteit' doet bovendien geen recht aan de opgave van de energietransitie als geheel, en alle andere ruimtelijke opgaven waar we voor staan in de regio. Ten eerste zijn de gemeenten erg verschillend en er is gekeken naar de gebieden die regionaal het handigst zijn (ruimte, energieverbruik, elektriciteitsnet). Ten tweede zijn er in de regio ook andere opgaven die ruimte kosten, denk bijvoorbeeld aan de bouw van voldoende woningen. Zoeterwoude biedt bijvoorbeeld voor de Grote Polder wél de mogelijkheid van windturbines, maar niet de mogelijkheid voor woningbouw. Op andere plekken in de regio zullen andere afwegingen worden gemaakt.
43 Gemeente	RES	7-dec	In hoeverre komt dit plan overeen met de aanbevelingen uit de planner RES.	Indien hier bedoeld wordt de Plan-MER die is gemaakt voor de RES 1.0: Deze Plan-MER is uitgevoerd voor de RES als geheel en niet specifiek voor deze locatie. De aanbevelingen die de commissie MER heeft gegeven voor de RES 1.0 die relevant zijn voor deze locatie worden meegenomen in het haalbaarheidsonderzoek. Het gaat dan met name over de regionale landschapstructuur en de landschappelijke effecten op het Groene Hart.

44 Gemeente	RES	7-dec	Wordt er rekening meegehouden dat er naast Siemens nog heel veel woningen komen? Dus als er 1320 meter afstand moet worden gehouden van woningen, valt het zoekgebied parallel aan de n11 af lijkt mij?	Bij het uitvoeren van onderzoek wordt, naast de bestaande woningen, ook altijd gekeken naar de juridische vastgelegde mogelijkheden om nieuwe woningen te bouwen. De woningen die gepland zijn aan de Stadhouderslaan ten noorden van het Siemenskantoor zijn vastgelegd in het bestemmingsplan. Daar moet dus rekening mee gehouden worden. Er is in Nederland geen wetgeving die een vaste minimale afstand eist. De wet verplicht wel om per windpark te onderzoeken welke afstand tussen de windturbines en woningen acceptabel en toelaatbaar is. Daarvoor moet onderzoek gedaan worden naar veel verschillende onderwerpen. Denk bijvoorbeeld aan geluid, veiligheid en slagschaduw.
45 Gemeente	Windpark	9-dec	Hoeveel windmolens staan er momenteel in de regio?	Er staan op dit moment in Holland Rijnland 10 windturbines. Zes in Zoeterwoude en vier in Alphen aan den Rijn.
46 Gemeente	Windpark	9-dec	Ik heb het nog niet scherp: -hoeveel windmolens staan er nu in het hele gebied/regio -hoeveel staan er momenteel in Zwoude -hoeveel moeten er extra komen -hoeveel hiervan zijn gepland in Zoeterwoude Dank u	In de RES-regio Holland Rijnland staan op dit moment 10 windturbines. Daarvan staan er 6 in Zoeterwoude. Er is in de RES niet een bepaald aantal windturbines gepland. De opgave is om in 2030 1,05 TWh elektriciteit duurzaam op te wekken. In de RES is besloten dat we streven naar een balans tussen opwekken met zonnepanelen en met windturbines. Om ongeveer de helft van de opgave (0,53 TWh) op te wekken met windturbines zijn ongeveer 35 tot 45 windturbines nodig.
47 Gemeente en initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Hoe verhoudt het initiatief zich tov het provinciale beleid om geen nieuwe windmolens in de Grote Polder te willen?	De provincie heeft geen specifiek beleid over de Grote Polder. De provincie heeft wel een beleid dat beperkingen oplegt aan windturbines in het Groene Hart, waar de Grote Polder deel van uit maakt. Het is niet op voorhand duidelijk wat dit beleid betekent voor windinitiatieven in het zoekgebied dat in de RES in de Grote Polder is ingetekend. Initiatiefnemers In het huidige beleid biedt de provincie Zuid-Holland wel ruimte om te onderzoeken of bestaande locaties -zoals vastgelegd in het omgevingsbeleid van de provincie- kunnen worden uitgebreid. De initiatiefnemers hebben tijdens de presentatie aangegeven dat als onderdeel van de verkenning zij in gesprek gaan met de provincie om te onderzoeken welke ruimte geboden kan worden.
48 Gemeente en initiatiefnemers	Proces	7-dec	is het windinitiatief nog te stoppen voor deze locaties of zijn de gronden al verworven en gaat het alleen nog om de plek?	De initiatiefnemers gaan nu onderzoeken of het windinitiatief haalbaar en passend is op deze locatie. Dit is nog niet definitief.
49 Gemeente en initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Waarom één locatie kiezen zo dicht bij woonlocaties? Er is ruimte genoeg verderop langs de A4/ N 11 waar veel minder mensen wonen en dus minder overlast van geluid, slagschaduw en uitzichtshinder.	Gemeente In de RES 1.0 zijn zoekgebieden aangewezen voor wind- en zonne-energie. Daarbij is gekozen voor zon op grote daken en voor wind- en zonneparken langs de grote infrastructuur zoals de rijkswegen N11 en A4. Bij de keuze van de zoekgebieden heeft de afstand tot woonwijken meegewogen. De zoekgebieden zijn een eerste indicatie, bij initiatieven voor windturbines in een zoekgebied wordt de eventuele hinder voor woningen beoordeeld. Overigens staan er in de RES meerdere zoekgebieden langs de A4 en de N11. Initiatiefnemers Onze verkenning is breder dan enkel het in de RES 1.0 gearceerde zoekgebied windenergie, wij onderzoeken tevens het niet gearceerde stuk tussen de twee gearceerde gebieden. Wij gaan ervan uit dat u dat gebied bedoelt. Uitbreidere onderbouwing van de keuze om dit gebied nader te verkennen treft u bij vraag 79, 81, 84 en 85 aan.
50 Gemeente en Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Waarom deze locatie en niet in het verlengde van de 2 bestaande langs de A4 richting Leidschendam?	Gemeente In de RES 1.0 zijn zoekgebieden aangewezen voor wind- en zonne-energie. Daarbij is gekozen voor zon op grote daken en voor wind- en zonneparken langs de grote infrastructuur zoals de rijkswegen N11 en A4. Initiatiefnemers We verwijzen u graag door naar het antwoord bij vraag 79 en 84.
51 Gemeente en Initiatiefnemers	Windpark	7-dec	Worden de windmolens ongeveer net zo hoog als de Watergeuzen? Wordt er een maximale hoogte bepaald door de gemeente?	Gemeente De gemeente Zoeterwoude heeft geen regels over de maximale hoogte van windturbines. Uit het haalbaarheidsonderzoek en het vervolg van het participatieproces kan blijken dat het nodig is dat de gemeente wel besluit dat windturbines maar tot een maximale hoogte acceptabel zijn. Tegelijkertijd wordt ook in de regio, samen met de provincie, onderzocht of het voor het Groene Hart nodig is om regels te maken over de hoogte van windturbines. Initiatiefnemers Op dit moment is er niet bepaald wat het formaat van de windturbines is. Tijdens de verkenning ligt de focus op het verkennen van de mogelijkheden en de zorgen die in het gebied leven. Indien we deze verkenning positief afronden, kunnen we in het vervoltraject meer duidelijkheid scheppen over een mogelijk formaat van de windturbines.
52 Initiatiefnemers	Belemmeringen	7-dec	Mag er gebouwd worden bij de nato pijpleiding?	De NATO-pijpleiding (kerosineleiding tussen Rotterdam en Schiphol) ligt ten westen van Hazerswoude-Dorp in de gemeente Alphen aan den Rijn op enkele kilometers afstand van dit zoekgebied. Deze vraag is niet relevant voor dit initiatief.
53 Initiatiefnemers	Bijeenkomst	7-dec	Hoe kan ik de chat te zien krijgen? Ik zie alleen veld waar ik zelf iets kan invoeren	De chat is niet zichtbaar tijdens de bijeenkomst.

54	Initiatiefnemers	Bijeenkomst	7-dec	We willen sowieso graag antwoord op onze vragen. We snappen dat jullie zo hier en daar wat vragen moeten filteren, maar dat geeft mogelijk wel een gekleurd beeld...	Alle vragen worden hier beantwoord.
55	Initiatiefnemers	Bronnen	7-dec	Welke soorten windenergie wil men winnen?	De initiatiefnemers onderzoeken de mogelijkheid van winning van windenergie middels eenzelfde type windturbine als langs de A4 en de N11 staan. Op dit moment van de verkenning hebben we nog geen beeld van het formaat, opgesteld vermogen en andere vormgeving van de turbine.
56	Initiatiefnemers	Bronnen	7-dec	Waarom dit terwijl de Noordzee volgebouwd wordt met windmolens?	Nederland heeft de doelstellingen en ambities ten aanzien van de CO2-reductie vastgelegd in het Klimaatakkoord. Daarin staan doelstellingen voor 2030 en 2050. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft doorberekend dat om de afspraken van 2030 te bereiken zowel nieuwe windturbines op land als windturbines op zee nodig zijn.
57	Initiatiefnemers	Doelstelling	7-dec	Waarom deze plek? Er staan al windmolens.	Om ons energieverbruik te verduurzamen is meer duurzame energie nodig. In de RES 1.0 zijn zoekgebieden aangewezen voor het opwekken van wind- en zonne-energie. Naast het benutten van grote daken voor zonnepanelen is er gekozen voor zoekgebieden langs de grote infrastructuur zoals de rijkswegen N11 en A4. In het te onderzoeken gebied zelf staan geen windturbines. Voor aanvullende achtergrondinformatie verwijzen wij naar vraag 42 en 43 voor toelichting op de bestuurlijke keuzes die gemaakt zijn. De reden waarom de initiatiefnemers deze locatie nader gaan verkennen kunt u teruglezen bij de antwoorden op de vragen 78 tot en met 97.
58	Initiatiefnemers	Financiële Participatie	7-dec	Details rondom eigenaarschap (hoeveel aandelen, prijs per aandeel, min/maximale inleg)	Het is nog te vroeg voor details, maar net als bij het uitgeven van participaties voor de Watergeuzen wordt er gestreefd naar een zo breed mogelijke deelname vanuit de omgeving van het windpark. Hoe dit bij de Watergeuzen vormgegeven is kunt u vinden op: https://www.rijnlandenergiecooperatie.nl/watergeuzen/
59	Initiatiefnemers	Financiële Participatie	7-dec	Ik ben benieuwd naar de motivatie van Eneco om ontwikkeling aan te jagen in de polder, het maximaal te realiseren lokale eigendom (meer dan 50%), het financiële gewin van Eneco en lokale deelnemers (burgers).	In 2018 heeft Eneco een samenwerkingsovereenkomst met de landelijke koepel van energiecoöperaties (destijds REScoop, inmiddels Energie Samen - www.energiesamen.nl) ondertekend waarin o.a. toegezegd wordt dat nieuwe initiatieven samen met de omgeving ontwikkeld worden. In het Klimaatakkoord, waaraan Eneco zich commiteert staat dat er bij nieuwe duurzame energieprojecten gestreeft wordt naar 50% lokaal eigendom. Eneco en de lokale coöperaties hebben elk hun eigen kwaliteiten en kennis, door de verbinding met elkaar te zoeken kan het project beter worden en zien we vanuit andere projecten dat het draagvlak toeneemt.
60	Initiatiefnemers	Financiële	7-dec	Wie doet dan de investering bij 50 % belang	Zowel Rijnland Energie gefinancierd door haar leden, als Eneco moeten de kosten die bij het belang van 50% hoort dragen.
61	Initiatiefnemers	Financiële	9-dec	Is de financiering ook 50/50? Betekent dat inwoners 50 pct financieren?	Ja
62	Initiatiefnemers	Financiële	9-dec	Is er sprake van financiële compensatie cq participatie?	Ja
63	Initiatiefnemers	Financiële	9-dec	Wie gaat investeringen doen, kunnen burgers participeren?	Zowel Rijnland Energie gefinancierd door haar leden, als Eneco moeten de kosten die bij het belang van 50% hoort dragen.
64	Initiatiefnemers	Financiering	7-dec	Hoe wordt het onderhoud op de lange termijn gefinancierd?	Als onderdeel van de aankoop van een windturbine worden met de leverancier afspraken over het onderhoud gemaakt. Bij de aankoop wordt met de leverancier afgesproken wat de onderhoudskosten voor de komende 15 jaar zijn. Op die wijze worden de onderhoudskosten berekend en gebudgetteerd. De onderhoudskosten worden vanuit de inkomsten van de stroomverkoop gefinancierd.
65	Initiatiefnemers	Financiering	7-dec	Wat zijn de totale kosten van het project, investeringen en operationele kosten?	Op dit moment weten we nog niet wat de totale kosten van het project zullen zijn. We zitten op dit moment in de verkenning. Tijdens de verkenning worden geen keuzes gemaakt in aantal windturbines en het formaat en zodoende hebben wij daar geen inzicht in. Als de verkenning positief wordt afgerond, en we kunnen in fase II (zie presentatie bijeenkomst) verder met de ontwikkeling van het initiatief kunnen we daar meer inzicht in geven.
66	Initiatiefnemers	Financiering	7-dec	Waar haalt de coöperatie de gelden vandaan?	Door de uitgifte van participaties aan bewoners, bedrijven en instellingen uit de regio.
67	Initiatiefnemers	Flora & Fauna	7-dec	Hoe zit het met de extra vogelsterkte door de windmolens?	Windturbines kunnen gevolgen hebben voor dieren, het windpark is vanuit wet- en regelgeving verplicht hier onderzoek naar te doen. In deze fase van de verkenning willen wij met lokale en regionale natuurorganisaties het gesprek aangaan om kennis te vergaren over de aanwezige vogels in het gebied. Het aantal vogelslachtoffers is namelijk sterk afhankelijk van de aanwezige soorten. Daarnaast willen we samen met deze organisaties in gesprek over de mogelijkheden die er zijn om vogelsterfte te voorkomen (bijvoorbeeld door varianten in de opstelling van het windpark, formaat van de windturbines of tijdelijke stilstandsvoorzieningen). Indien de verkenning in een volgende fase komt, zoals tijdens de presentatie getoond, zullen wij een onafhankelijk expert inhuren die samen met ons en betrokken natuurorganisaties gaat bepalen of de mogelijke vogelsterfte door de windturbines past binnen de wet- en regelgeving.
68	Initiatiefnemers	Flora & Fauna	9-dec	Er is niet alleen een klimaatcrisis, maar ook een biodiversiteitscrisis. Woningen, leidingen enz. krijgen in dit verhaal duidelijk prioriteit boven natuur en biodiversiteit en de enorme gevolgen die windturbines voor trek- en roofvogels, vleermuizen en insecten hebben.	Dat is correct, daarin heeft u gelijk en de biodiversiteitscrisis wordt onvoldoende belicht. In de verkenning willen we het gesprek aangaan met lokale en regionale natuurverenigingen, zij hebben immers kennis van het gebied en weten welke flora en fauna aanwezig is. Naast dat wij wettelijk verplicht zijn om de effecten op de flora & fauna in kaart te brengen kunnen we wellicht vanuit het windpark ook mogelijkheden bieden om de flora en fauna te versterken in het gebied.
69	Initiatiefnemers	Flora & Fauna	9-dec	Komt er een MER en worden ook de gevolgen voor flora en fauna in het Cronesteinpark (en vogels die migreren van en naar het park) meegenomen?	Zie antwoord bij vraag 68

70	Initiatiefnemers	Flora & Fauna	9-dec	Is er nagedacht over de vele weidevogels die we (nog) in dit gebied hebben? Welk effect zullen deze molens hebben op hen?	We zijn ermee bekend dat een gedeelte van het zoekgebied in de RES 1.0 weidevogelgebied is, en dat in het andere gedeelte ook weidevogels voorkomen. Onze eerste stap in de verkenning is om kennis op te doen over de aanwezige (weide)vogels en andere flora en fauna. Om dit te bereiken willen we in gesprek gaan met de lokale en regionale natuurverenigingen. We weten dat windturbines effect hebben op vogels. Als het project in een volgende fase komt zijn wij wettelijk verplicht dit effect door een onafhankelijk bureau te laten bepalen. Daarnaast zullen we onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om mitigerende maatregelen te treffen om het effect te beperken.
71	Initiatiefnemers	Geluid	7-dec	Wordt de geluidslast van de turbines berekend tezamen met de geluidslast van de A4, N11 en de N206?	Meer informatie over dit onderwerp kunt u vinden op de website van de Rijksoverheid (link naar website) kunt u meer lezen over de wet- en regelgeving omtrent geluid en windturbines.
72	Initiatiefnemers	Geluid	7-dec	Wordt de geluidslast van de turbines berekend tezamen met de geluidslast van de A4, N11 en de N206?	De overheid reguleert windturbinegeluid op 2 manieren. Via de milieuwetgeving zijn normen gesteld aan de hoeveelheid geluid die windturbines projecteren op de gevel van woningen. Deze normen bestaan uit vastgestelde maximum getalswaarden. Daarnaast is de overheid via de ruimtelijke ordeningswetgeving verplicht om zorg te dragen voor een goede ruimtelijke ordening. Het tweede aspect heeft betrekking op de combinatie van het geluid van de A4, N11 en in mindere mate de N206 omdat de afstand van deze weg tot het onderzoeksgebied relatief groot is. Naast geluid van de weg wordt ook geluid van bijvoorbeeld aanwezige industrie meegewogen. Dit bij elkaar gewogen in de afweging of het woon- en leefklimaat aanvaardbaar is. Meer informatie hierover kunt u lezen via de link bij vraag 71.
73	Initiatiefnemers	Geluid	9-dec	Welke geluidsbelasting wordt er verwacht in het gebied?	Er zijn geen keuzes gemaakt in het aantal, de locatie en het formaat van de windturbines. Dit inzicht ontstaat pas in Fase II (zie presentatie), om die reden is op dit moment niet bekend wat de verwachtte geluidsbelasting zal zijn. Het enige wat wel zeker is, is dat die ten minste moet voldoen aan geldende wet- en regelgeving.
74	Initiatiefnemers	Geluid	9-dec	De laatste tijd is er veel in het nieuws over de geluidsoverlast, het zoemen wat soms dag en nacht door gaat. Hoe wordt er gezorgd dat dit probleem niet ontstaat bij het plaatsen van de molens?	Wij kennen het nieuwsbericht over het dag en nacht zoemen niet. Op dit moment hebben wij geen inzicht in het aantal windturbines, formaat of de locatie. Wanneer wij dit in Fase II (zie presentatie voor fasering) wel bekend is kan een geluidsspecialist de geluidsimpact van het mogelijke windpark in kaart brengen. Wij zullen de specialist vragen bij een bijeenkomst toelichting op de onderzoeken te geven. In Fase III bij de vergunningsaanvraag worden de geluidsonderzoeken door het bevoegd gezag beoordeeld of die voldoen aan de dan geldende wet- en regelgeving.
75	Initiatiefnemers	Klankbordgroep	7-dec	We willen het proces heel nauw volgen maar voorlopig nog niet deelnemen aan een klankbordgroep. (Agendalidmaatschap mogelijk)?	Deelname aan de klankbordgroep is in principe voor een langere periode. Dit is vanuit de gedachte dat er gezamenlijk kennis opgebouwd wordt en discussie gevoerd wordt over een divers aantal onderwerpen. U kunt op de hoogte blijven via de website, waar we de notulen zullen plaatsen en doordat wij op geregelde momenten de omgeving zullen informeren over de voortgang. De beslissing of u agendalid van de klankbordgroep kunt worden ligt niet bij ons, maar wordt door de leden van de klankbordgroep genomen. Wij ontvangen graag apart u gegevens en verzoek.
76	Initiatiefnemers	Klankbordgroep	7-dec	Welke expertise zoekt de klankbordgroep? Hoe kan ik mij aanmelden? Is ook alleen een agendalidmaatschap mogelijk?	Aanmelden voor de klankbordgroep kan via: groenerzoeterwoude@outlook.com of marc.debruin@eneco.com . De mogelijkheid van een agendalidmaatschap kunnen we voorleggen aan de leden van de klankbordgroep, dat is iets wat de leden van de klankbordgroep beslissen en niet initiatiefnemers. In principe is het uitgangspunt dat de leden zich voor langere periode committeren mee te denken en doen aan de sessies. De expertise die wij zoeken is breed, dat kunnen mensen zijn zonder enige kennis over windenergie of andere aspecten tot iemand met specifieke kennis over een bepaald onderwerp. Tijdens de gesprekken over verschillende onderwerpen wordt getracht kennis via bijvoorbeeld specialisten aan te reiken.
77	Initiatiefnemers	Lidmaatschap	9-dec	Hoe kunnen we deelnemer worden in de cooperatie?	U kunt zich aanmelden bij uw lokale coöperatie, iedereen kan en mag lid worden.
78	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Is bestemming van de molens al geregeld binnen huidige bestemmingsplan?	Nee, er zijn slechts zoekgebieden aangewezen in de Regionale Energiestrategie, deze hebben geen formele status.
79	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Waarom kijkt u niet naar de Grote Westeindse Polder waar al twee windturbines staan. Een uitbreiding in zuidwestelijke richting langs de A4 van deze lijnopstelling doet veel minder afbreuk aan de kwaliteit van openheid van het Zoeterwoudse polderlandschap.	In de RES zijn de zoekgebieden gelegd langs de grote infrastructuur. Dus zowel in de Grote Polder als in de Grote Westeindse Polder. De initiatiefnemers hebben een eerste quickscan voor de zoekgebieden voor windenergie in Zoeterwoude gemaakt. We hebben middels die quickscan de belemmeringen vanuit woningen, flora & fauna, recreatie en andere aspecten zoals wegen, gasleidingen onderzocht en bijvoorbeeld aandacht besteedt aan de ruimtelijke inpassing van een mogelijk windpark. Uiteindelijk zijn we tot de conclusie gekomen dat wij in de oksel van de A4-N11 meer kansen zien dan in de Grote Westeindse Polder.
80	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Waarom niet plaatsen in het verlengde van de Watergeuzen	zie antwoord bij vraag 79
81	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Waarom niet plaatsen langs de N206?	Wij hebben de mogelijkheden voor windenergie langs de N206 niet onderzocht. De gemeente Zoeterwoude heeft de locaties langs de N206 niet aangewezen als zoekgebied windenergie, maar als reserve zoekgebied voor duurzame opwekking.
82	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Waarom worden de mogelijkheden van deze twee aangegeven locaties onderzocht en niet de mogelijkheden aan bijvoorbeeld de andere kant van de N11 bij het spoor en industrie in lijn met de windmolens van de Heineken?	Deze locaties zijn niet aangewezen in de RES 1.0 als zoekgebied windenergie. Zelf hebben wij als onderdeel van de quickscan deze locaties onderzocht. Uit die quickscan is gebleken dat er in deze gebieden (ten noorden van de N11 en ten westen en oosten van het windpark bij Heineken) geen ruimte is om het windpark te verlengen. In dit gebied zijn teveel harde belemmeringen die ervoor zorgen dat een windpark niet kan voldoen aan wet- en regelgeving.
83	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Waarom worden de molens niet geplaatst bij de bestaande windmolens bij de a4?	zie antwoord bij vraag 79
84	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Waarom worden de windmolens aan deze kant van de A4 gepland, en niet aan de noord-west zijde?	We kunnen niet helemaal goed inschatten welke locatie u bedoelt met de noordwestzijde van de A4. Deze locaties is niet in de RES aangewezen voor windenergie. Als u kunt aangeven welke locatie u bedoelt kunnen we het antwoord wellicht concreter toelichten.

85	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Waarom zo dicht bij Groene Hart?	Wij waarderen de kwaliteiten en openheid die het Groene Hart heeft en willen hier zo zorgvuldig mogelijk mee omgaan. In Nederland zijn veel mooie gebieden zoals de Veluwe, de Utrechtse Heuvelrug, maar ook de Nieuwkoopse plassen en de Wilck. Via de RES heeft de rijksoverheid de regio's de mogelijkheid geboden zelf keuzes te maken in de plaatsen voor de duurzame energieopwek, omdat zij het beste weten welke gebieden waardevol zijn. In Holland Rijnland is vanuit de RES naar voren gekomen dat het Groene Hart waardevol is en dat die kwaliteit behouden moet worden. Echter doordat de klimaatproblematiek zo urgent is heeft de regio de keuze gemaakt dat langs de grootschalige infrastructuur in de regio (A4, A44, N11) wel zoekgebieden zijn voor wind- en zonne-energie.
86	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Ik ben het niet eens met het plaatsen van windmolen in dichtbevolkte gebieden. Graag ontvang ik een informatiepakket over de voorgestelde indeling/plaatsing van molens. Daarnaast zou ik info willen over de wijze waarop ik bezwaar kan indienen.	Bedankt voor het delen van uw mening. Op dit moment hebben wij geen inzicht in het aantal windturbines of de exacte plaats ervan. Op dit moment zijn er geen officiële procedures gestart waar u bezwaar tegen kunt maken. Uiteraard kunt u uw mening wel delen met ons of bij de gemeente Zoeterwoude. Via de nieuwsbrieven zullen we u op de hoogte houden zodat zodra wij meer inzicht hebben over de locaties u hiervan op de hoogte gebracht wordt.
87	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Wordt er rekening er gehouden dat er naast Siemens nog heel veel woningen komen? Dus als er 1320 meter afstand moet worden gehouden van woningen, valt het zoekgebied parallel aan de n11 af lijkt mij?	Wij hebben van de gemeente Zoeterwoude inzicht gekregen in de woningen die in Meerburg (achter Siemens) gebouwd gaan worden. We houden hier rekening mee. Wij zijn niet bekend met afstand van 1320 meter waar u aan refereert, maar we gaan zorgvuldig om met de nieuwe woningbouw en de afstand tot het zoekgebied.
88	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Is de grond al aangekocht of zijn hier al afspraken over?	We hebben met grondeigenaren in de oksel van de A4-N11 gesproken, zij staan in principe wel open om hun grond uiteindelijk ter beschikking te stellen voor windenergie. Belangrijke voorwaarde die zij aangaven is dat het voor hen erg belangrijk is dat er in samenspraak met de omgeving naar mogelijkheden gezocht wordt.
89	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Wat brengt het ons als bewoners anders dan horizon vervuiling, licht en geluid?	Naast lasten brengt het project verschillende lusten zoals, een omgevingsfonds. Gedurende de looptijd van het windpark wordt er 50 cent per opgewekte MWh of een bepaald percentage van de opbrengst ter beschikking beschikbaar gesteld aan een gebiedsfonds dat door de bewoners wordt beheerd. Hiermee kunnen duurzame activiteiten bekostigd worden. We gaan onderzoeken of de opgewekte stroom afgenomen kan worden via een coöperatieve energieleverancier aan de omwonenden. De omwonenden kunnen financieel participeren in het project en krijgen een bepaald rendement op hun investering. En het allerbelangrijkste, komen er windmolens dan leveren die een bijdrage om onze lokale en landelijke klimaatdoelen te halen.
90	Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Ik zie dat er 350m afstand tot huizen wordt aangehouden, dat lijkt me extreem dichtbij. In Denemarken en enkele andere landen hebben ze wel een stelregel die betrekking heeft op de hoogte: de afstand tot de bebouwde kom is ongeveer 10 keer de hoogte van de turbine!!	Bedankt voor het delen van uw zorgen ten aanzien van de afstand die op dit moment weergegeven is. We hebben bij deze verkenning in eerste instantie 350 meter aangehouden omdat we vanuit ervaring bij andere projecten weten dat we met deze afstand kunnen voldoen aan de geluidsnormen. We hebben op dit moment geen keuze gemaakt in de locatie van de windturbines of de gewenste afstand tot woningen, dat is onderdeel van de verkenning. De geluidsnormen in Nederland ten aanzien van windenergie zijn dusdanig ingericht dat elke woning op dezelfde wijze beschermd wordt en dat ontwikkelaars gestimuleerd worden om stillere windturbines te plaatsen. De overheidskeuze is dat er voldaan moet worden aan de normgrens van 47dB Lden. Tijdens de avond- en nachturen mag de woning minder belast worden dan overdag (tussen 07:00 - 19:00 uur). Voor elke woning moet de decibelbelasting apart berekend worden, hierbij wordt rekening gehouden worden met aspecten die invloed hebben op de verspreiding van geluid. Dit is complexe materie, de initiatiefnemers zeggen bij deze toe dat als we verder in het proces komen we een onafhankelijk specialist uitnodigen die dit aspect kan toelichten én uw vragen over uw specifieke situatie kan beantwoorden. In Nederland moet aangetoond worden dat het specifieke windturbintetype voldoet aan de wet- en regelgeving ten aanzien van geluid op het moment van de aanvraag van de vergunning. Nederland kent geen afstandsnorm, omdat afstand houden niet een doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Enkele andere landen werken wel met een minimumafstand. Zo geldt in Wallonië en Denemarken en minimumafstand van 4x de tiphoogte. In Italië houdt men 6x de tiphoogte aan. En in Polen en de deelstaat Beieren wordt een minimale afstand van 10x de tiphoogte aangehouden.
91	Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Waarom is er vanuit de quick scan niet gekozen om het linkerblokje van mogelijke windmolen locatie's niet meer naar de oksel van A4/N11 te schuiven waar er minder overlap is met de 350 meter zones van woningen, wetende dat de grootste tegenstand van directe bewoners zal komen	Het blokje waar u aan refereert is de zoeklocatie windenergie die in de RES 1.0 aangewezen is. Op de vormgeving/locatie van het blokje zoals getoond op de kaart hebben wij als initiatiefnemers geen invloed gehad, die contouren zijn niet hard. In onze verkenning onderzoeken wij het gehele okselgebied, wij concluderen net als u dat deze erg dicht bij de woningen ligt. De 1e stap die wij gezet hebben bij de quickscan was het in kaart brengen van de woningen, omdat omwonenden in onze visie de belangrijkste stakeholders zijn waar we zeer zorgvuldig en correct mee moeten omgaan. De 350 meter afstand die wij in onze kaarten gebruiken is de minimale afstand die wij van de woonkern af willen blijven, wellicht laat de quickscan zien dat we de afstand kunnen vergroten.
92	Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Hoe reageren de agrariers die in de zoek locaties vallen? En hoe worden die beloofd?	U kunt dit antwoord teruglezen bij vraag 88.
93	Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Vraag aan Eneco: waarom is het Cronesteyn park niet opgenomen als Natuurnetwerk op de kaart van het zoekgebied?	Link naar de natuurgebieden in Zuid-Holland

94	Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Vraag aan Eneco: waarom is het Cronesteyn park niet opgenomen als Natuurnetwerk op de kaart van het zoekgebied?	Volgens de kaart met Natuur Netwerk Nederland (NNN) van de provincie Zuid-Holland is Park Cronesteyn geen NNN. Er ligt wel een ecologische verbindingzone (NNN) in de Oostvlietpolder. De kaarten van de Regionale Energiestrategie zijn gemaakt door de regio Holland Rijnland, de quickscan door de initiatiefnemers.
95	Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Waarom deze locatie en niet in het verlengde van de 2 bestaande langs de A4 richting Leidschendam?	zie antwoord bij vraag 79
96	Initiatiefnemers	Locatie	9-dec	Vreemd om windturbines bij woningen gebruikt worden voor de stroomvoorziening van bedrijven, waarvoor zet men de molens dan niet bij Heineken?	Het totale energiegebruik van woningen is in Holland Rijnland veel groter dan van bedrijven. Duurzame stroom die wordt opgewekt door windturbines, is grotendeels nodig om woningen in de toekomst te kunnen blijven voorzien van stroom. (Overigens heeft juist Heineken zich als doel gesteld om als bedrijf zélf energieneutraal te zijn. Heineken zoekt naar eigen middelen om duurzame stroom op te wekken, naast de vier windturbines die er al staan.)
					De keuzes voor de zoekgebieden windenergie zijn gemaakt in de RES 1.0, dit treft u onder andere aan bij vragen 41 tot en met 44
97	Initiatiefnemers	Locatie	7-dec	Plaatje met gele banen is niet duidelijk	In de quickscan wordt met de "gele baan" de buffer / afstand die een windturbine tot een ondergrondse gasbuis aan moet houden weergegeven. Deze afstand is bepaald op basis van richtlijnen die de Gasunie hanteert. De initiatiefnemers gaan in 2022 met de Gasunie in gesprek om te bepalen of deze afstand kleiner of groter moet zijn voor deze specifieke situatie.
98	Initiatiefnemers	Lokaal eigendom	9-dec	Wat wordt er bedoeld met lokaal eigenaarschap? Hoe vloeien de opbrengsten terug naar de lokale gemeenschap? Zie ik dat dan bijv. terug op mijn energierekening?	Lokaal eigenaarschap houdt in dat de lokale omgeving (omwonenden en bedrijven) eigenaar zijn van de windturbine. Het terugvloeien van opbrengsten wordt bij vraag 89 toegelicht.
99	Initiatiefnemers	Netwerk	7-dec	Congrestie op locatie?	Liander heeft voor deze regio een congestie onderzoek uitgevoerd, deze zijn toegevoegd aan de RES 1.0 documentatie. Uit deze documentatie komt naar voren dat er op korte termijn weinig tot geen mogelijkheden voor levering van duurzame energie op het net zijn. Onderdeel van de verkenning is dat we in kaart brengen welke mogelijkheden er zijn voor levering van duurzame energie op het net en welke andere opties er zijn.
100	Initiatiefnemers	Netwerk	7-dec	Congrestie op locatie?	RES 1.0 - Op naar Neutraal (wijzijn.nl)
101	Initiatiefnemers	Netwerk	7-dec	Wordt de stroom direct geleverd aan Zoeterwoude, of gaat het gewoon het grid in?	Op dit moment is daar geen keuze in gemaakt, het heeft onze voorkeur de stroom lokaal te leveren als er mogelijkheden zijn.
102	Initiatiefnemers	Opslag	9-dec	Is het mogelijk om bij/rond de molens te kijken naar tijdelijke opslag capaciteit (buurtbatterij), vanwege de grote hoeveelheid zonnepanelen in de nieuwbouwwijk?	Dit is een interessant idee, als we de verkenning positief afronden gaan we dit nader onderzoeken.
103	Initiatiefnemers	Opslag	9-dec	Kunnen we ook energie leveren aan Heineken?	Dit is een interessant idee, we zijn er bekend mee dat er netcongestie afgekondigd is vanuit Liander. Het windpark bij Heineken levert de stroom direct aan de brouwerij, als we de stroom aan Heineken kunnen leveren wordt opwek en verbruik van duurzame energie aan elkaar verbonden en weten we dat de stroom lokaal blijft.
104	Initiatiefnemers	Opwek	7-dec	Hoe staat de verhouding energieopbrengst tussen 1 windmolen en hoeveel ruimte een zonnepark voor dezelfde hoeveelheid energieopwekking nodig heeft?	Zonne-energie en windenergie zijn beide duurzame energiebronnen die niet opraken. Net als voor windmolens geldt dat er voor zonnepanelen plek moet zijn. Ter indicatie, wanneer je zo'n 3000 huishoudens van zonnestroom wilt voorzien heb je hier ongeveer 1 windturbine of 40.000 zonnepanelen voor nodig, dat is zo'n 32 voetbalvelden.
105	Initiatiefnemers	Participatie	7-dec	Hoe gaat de mogelijkheid voor 50% lokaal eigendom ingevuld worden?	Rijnland Energie Coöperatie wordt voor 50% eigenaar van de windturbines. Omwonenden worden lid van de lokale cooperatie. De lokale cooperaties zijn lid van Rijnland Energie en hebben gezamenlijk zeggenschap over het lokale eigendom.
106	Initiatiefnemers	Participatie	7-dec	Is het een informatiebijeenkomst of is er echt sprake van participatie voorafgaand aan finale besluitvorming?	De initiatiefnemers hechten veel waarde aan een open en transparant proces. Daarom wordt de procesparticipatie afgestemd op de behoeften en wensen in het gebied. Het doel is dat omwonenden en ondernemers uit de omgeving kunnen meepraten over het project, zodat zoveel mogelijk belangen worden meegenomen. Door de diverse (en soms tegenstrijdige) belangen is het helaas niet mogelijk om aan alle behoeften en wensen tegemoet te komen. Het gaat om een optimaal evenwicht tussen alle belangen en de wil om samen tot oplossingen te komen.
107	Initiatiefnemers	Participatie	7-dec	Waarom leggen we niet eerst alle daken vol met zonnepanelen?	Helaas laat onder andere de RES 1.0 zien dat we onvoldoende duurzame energie opwekken als we alle daken volleggen met zonnepanelen. Om de klimaatverandering te vertragen moeten we meer doen, voor de komende periode zijn daarvoor zon- en windenergie op land nodig.
					Daar naast lijkt het volleggen van daken met zonnepanelen eenvoudiger dan het in de praktijk is. Niet elk dak is sterk genoeg of geschikt, ook extra verzekering is een punt. Eigenaar en huurder hebben niet altijd gelijke belangen. Door de huidige SDE++-tarieven en de huidige netwerkproblemen (congestie) is het hiernaast vaak financieel en technisch niet mogelijk om alle daken vol met zonnepanelen te leggen. In het managen van het stroomnet is evenwicht tussen aanbod van zon- en windstroom belangrijk.
108	Initiatiefnemers	Participatie	7-dec	Wat gaan we aan omwonenden hier aan hebben, of wel What's in it for us?	Zie antwoord bij vraag 89
109	Initiatiefnemers	Participatie	9-dec	Wat is de definitie van omwonenden? Gaat dat over de gemeentegrenzen heen?	Omwonenden zijn degenen die in een bepaalde straal rond het project wonen. Dat gaat ook over gemeentegrenzen heen. Met de gemeente Zoeterwoude is afgesproken dat alle omwonenden binnen een straal van 800 meter rondom het Zoekgebied van de RES 1.0 een uitnodiging voor de 1e bijeenkomst via een brief ontvangen.

110	Initiatiefnemers	Participatie	9-dec	Dus iemand uit Katwijk wordt ook als omwonende gezien?	De gemeentegrens van Katwijk ligt op ca. 7,5 km van deze zoekgebieden in de RES 1.0. Indien een inwoner uit Katwijk input geeft op de verkenning zullen we die ter harte ontvangen en bekijken, maar de input vanuit een inwoner uit de gemeente Zoeterwoude vinden we gezien de afstand belangrijker. Iemand uit Katwijk kan te zijner tijd wel financieel participeren in het plan, maar bij overtekening van de participaties krijgen omwonenden op basis van afstand tot het windpark voorrang. De middelen die beschikbaar komen voor het omgevingsfonds zijn alleen beschikbaar voor de direct omwonenden van de windmolens, exacte invulling hiervan wordt in een later stadium samen met de gemeente Zoeterwoude, de klankbordgroep en de aanwezigen bij de bijeenkomsten vormgegeven.
111	Initiatiefnemers	Participatie	9-dec	Hoe gaan de omwonenden een stem krijgen in de besluitvorming met betrekking tot het eventuele plaatsen van de molens?	Iedereen mag gevraagd en ongevraagd een bericht sturen naar de initiatiefnemers of gemeente. De klankbordgroep biedt mogelijkheden om mee te denken en betrokken te zijn bij de verdere verkenning en eventuele ontwikkeling van het windinitiatief. Indien de verkenning positief afgerond wordt krijgen de omwonenden tijdens vervolgbijeenkomsten de mogelijkheden hun ideeën en zorgen te delen. Indien er uiteindelijk gestart wordt met de formele procedures die kunnen leiden tot een vergunning zijn er formele momenten waarop de omwonenden hun zienswijze kunnen indienen. Tevens brengen de leden van Groener Zoeterwoude hun stem uit over het wel dan niet plaatsen van de windmolens. Groener Zoeterwoude is daarnaast niet doof voor de meningen van plaatsgenoten en omwonenden. Datzelfde geldt voor de omwonenden van de windmolens in Leiden en Leiderdorp. Zij kunnen invloed uitoefenen door lid te worden van Energiek Leiden.
112	Initiatiefnemers	Participatie	9-dec	Hoe kunnen inwoners er voordeel bij hebben?	Zie antwoord bij vraag 89
113	Initiatiefnemers	Participatie	9-dec	Welke voordelen en welke nadelen zijn er als de windmolens er staan?	Voor- en nadelen zijn vaak voor elk persoon anders. In vraag 86 worden mogelijke voordelen en lusten voor de omgeving opgesomd.
114	Initiatiefnemers	Participatie	9-dec	Worden de windmolens cooperatief ontwikkeld?	De molens worden coöperatief ontwikkeld. Met Eneco hebben we een contract waarin afgesproken is dat de molens voor 50% lokaal eigendom worden. Rijnland Energie Coöperatie ontwikkelt de molens. De plaatselijke energiecoöperaties hebben Rijnland Energie opgericht als uitvoeringsorgaan om de windmolens te ontwikkelen.
115	Initiatiefnemers	Participatie	9-dec	Zijn de eigenaren van volkstuincomplex Cronesteyn goed betrokken	Als goede buur zullen we die er ook bij betrekken en informeren. Hoe dat moeten we nog verder afspreken met de vertegenwoordigers van Cronesteyn en Energiek Leiden
116	Initiatiefnemers	Participatie	7-dec	Ik neem aan dat de Ondernemersvereniging BIZ Grote Polder wordt benaderd. [Naam verwijderd] weet de weg.	Wij gaan inderdaad begin 2022 de ondernemersvereniging benaderen om ook de bedrijven te informeren over de verkenning.
117	Initiatiefnemers	Proces	7-dec	@Groener Zoeterwoude [naam weggelaten] dus windenergie is alleen de oplossing voor Energie? Zoeterwoude heeft wel meer recht op alternatieven. En waarom moet Zoeterwoude 25 keer kleiner al die windmolens wel?	Windenergie is uiteraard niet de enige oplossing voor energie maar wel een heel belangrijke. Zonne-energie kan ook een heel belangrijke oplossing zijn. De gemeenteraad van Zoeterwoude heeft ervoor gekozen om zonnestroomsystemen eerst op daken van gebouwen aan te brengen en niet op de weilanden. Als we bedenken dat we van het gas af gaan, onze auto's langzaam maar zeker ook op elektriciteit over gaan dan kun je wel bedenken wat er aan stroom de komende jaren nodig zal zijn. De keuzes worden nader toelicht door de gemeente bij vraag 15.
118	Initiatiefnemers	Proces	9-dec	Antwoord is niet duidelijk waarom geen haalbaarheidsonderzoek achter de Watergeuzen. Graag beter uitleggen waarom niet	Vervelend dat u de toelichting tijdens de sessie als onvoldoende ervaarde, uitgebreidere toelichting treft u bij vraag 80 aan.
119	Initiatiefnemers	Proces	9-dec	Hoe lang gaat het hele proces naar verwachting duren tot aan de realisatie van de turbines?	In de presentatie hebben we getracht de verschillende fases bij een windproject inzichtelijk te maken. Daarin wordt per fase getoond hoe lang het ongeveer duurt totdat een vervolgstap genomen kan worden. In het algemeen zien we dat de gemiddelde ontwikkeltijd van een windpark circa 7 jaar duurt, van eerste bekendmaking van het initiatief totdat de windturbines draaien.
120	Initiatiefnemers	Proces	9-dec	Wanneer zullen de uitkomsten uit het haalbaarheidsonderzoek met omwonenden gedeeld worden? met name de gegevens over geluid en slagschaduw	Op dit moment zijn we bezig met de verkenning van het onderzoeksgebied (Fase I - zie fasering in de presentatie). Op dit moment is het lastig in te schatten wanneer we u kunnen informeren over de uitkomsten hiervan. We hopen op korte termijn. De uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek waar u naar refereert zijn onderzoeken die in fase II uitgevoerd worden, dan is er pas inzicht in het formaat, aantal turbines en potentiële locaties. Voordat we die fase ingaan zullen we de uitkomsten van de verkenning met de omgeving delen.
121	Initiatiefnemers	Proces	9-dec	Wie wordt opdrachtgever van de haalbaarheidsonderzoeken?	Dat zijn de initiatiefnemers, Rijnland Energie en Eneco.
122	Initiatiefnemers	Randvoorwaarden	7-dec	Welke randvoorwaarden tot inpassing worden gehanteerd?	Randvoorwaarden om tot een goede en gedragen inpassing te komen willen we met de omgeving gaan bepalen. Wij zien de klankbordgroep als belangrijk middel om randvoorwaarden te gaan bespreken. Daarnaast staan we ervoor open om met een ieder een (persoonlijk) gesprek aan te gaan. Het minimale is uiteraard de wet- en regelgeving waaraan voldaan moet worden.
123	Initiatiefnemers	Randvoorwaarden	9-dec	Aan welke voorwaarden gaat men voldoen, alleen wettelijke of (veel) beter.	Uw treft dit antwoord aan bij vraag 122

124	Initiatiefnemers	Regelgeving	9-dec	Het Europees hof adviseert een afstand tot woningen van minimaal 10 keer de tiphoogte. In de kaart werd 350 meter als grens aangegeven. Voor sommige woningen scheelt dat niet veel. Worden het dan hele kleine molens? Of wordt het Europees hof genegeerd in de besluitvorming?	<p>Bij besluitvorming worden uitspraken van het Europese Hof niet genegeerd worden. Wij kennen geen uitspraak van het Europese Hof waarin een minimale afstand van 10x de tiphoogte tot woningen geadviseerd wordt. Wij kennen wel de uitspraak van de Raad van State waarin bepaald is dat stakeholders binnen 10x de tiphoogte van de windturbine als belanghebbenden beschouwd worden.</p> <p>Op dit moment zijn er geen Europese of Nederlandse regels ten aanzien van een minimale afstand tot woningen. In Nederland geldt geen minimaal aan te houden afstand, omdat afstand houden niet een doel op zich is. Het doel is hinder te voorkomen/ te beperken door het geluidsniveau op de gevel onder een bepaalde waarde te houden. Enkele andere landen werken wel met een minimumafstand. Zo geldt in Wallonië en Denemarken een minimumafstand van 4x de tiphoogte. In Italië houdt men 6x de tiphoogte aan. Polen en Beieren houden een minimale afstand van 10x de tiphoogte aan. In Nederland wordt de afstand tussen windturbines en woningen bepaald door geluidsnormeringen. De geluidsnormen zijn vastgesteld door de overheid en worden voor de specifiek geplaatste windturbines berekend, voor elke woning afzonderlijk. Bij de berekeningen wordt de dichtsbijzijnde gevel van de woning tot de windturbine aangehouden.</p> <p>In een arrest van 28 mei 2020 (zaak C 727/17) oordeelt het Hof van Justitie dat nationale regels inzake minimumafstanden voor hernieuwbare energie productie-installaties op hun proportionaliteit en noodzakelijkheid moeten worden getoetst in het licht van de streefcijfers inzake hernieuwbare energie. Dat zou ook in Vlaanderen tot een herinterpretatie van de VLAREM II-sectorale voorwaarden kunnen leiden. Het Europees recht dwingt tot milieubeoordeling voor windturbinesnormen zo ook in Nederland. Dit betekent dat voor de algemene normen voor geluid, slagschaduw en veiligheid die in Nederland gelden voor de bouw en het gebruik van windturbines op grond van het Europese recht een beoordeling moet worden gemaakt van de gevolgen voor het milieu. De regering is nu aan zet zo'n milieubeoordeling te maken. Daarbij is vooral van belang dat de windturbinesnormen een plan of programma vormen op grond van een Europese milieurichtlijn. Als die beoordeling op juiste wijze is afgerond, dan staat het overheden weer vrij om aan te sluiten bij de windturbinesnormen die dan mogelijk zijn gewijzigd. De uitspraak betekent niet dat er in de tussentijd geen nieuwe besluiten meer kunnen worden genomen over windturbineparken. Een gemeente kan in een bestemmingsplan eigen normen stellen, als deze normen maar goed worden gemotiveerd voor het concrete bestemmingsplan.</p>
125	Initiatiefnemers	Regelgeving	7-dec	Komt er een m.e.r.?	<p>De provincie Zuid-Holland is momenteel de voorbereidingen aan het treffen om voor alle Zoeklocaties wind- en zonne-energie uit de RESsen in Zuid-Holland een Plan-m.e.r. uit te laten voeren.</p> <p>De initiatiefnemers zullen indien de verkenning een positief resultaat oplevert samen met het bevoegd gezag (vergunningverlener) bepalen welke onderzoeken uitgevoerd moeten worden zodat voldaan ten minste voldaan wordt aan de wet- en regelgeving. De milieueffecten van de windturbines moeten dan in kaart gebracht worden middels m.e.r.-studies. Met de omgeving, gemeente en andere stakeholders kunnen de initiatiefnemers bepalen dat aanvullende onderzoeken gewenst zijn.</p>
126	Initiatiefnemers	Samenwerking	7-dec	Heeft Eneco al een formele positie in dit initiatief of wil Rijnland Energie ook anderen partijen een bod laten doen? Kunnen we dit ook zonder een commerciële partij?	Rijnland Energie en Eneco zijn ieder voor 50% partner in dit project. Partijen zijn gezamenlijk initiatiefnemer. Het realiseren van een project als dit zonder een commerciële partner is denkbaar, maar nu niet aan de orde vanwege de afspraken met Eneco.
127	Initiatiefnemers	Samenwerking	9-dec	Hoe hebben Groener Zoeterwoude en Rijnland Cooperatie contact gekregen met Eneco? Waarom Eneco?	Eneco was reeds bezig met een verkennig in dit gebied en heeft met Rijnland Energie en Gebiedscoöperatie Zoeterwoude contact gezocht. Andere initiatiefnemers hebben zich niet gemeld.
128	Initiatiefnemers	Slagschaduw	7-dec	Is het mogelijk om inzicht te krijgen in de slagschaduw effecten?	Op dit moment hebben wij geen inzicht in de slagschaduw effecten. Om slagschaduw effecten te kunnen bepalen is het noodzakelijk om de exacte locatie en het formaat van de te weten, op dit moment is dat niet bekend. Bij de verkenning willen we eerst het gesprek over het initiatief aangaan en onderzoeken we zorgen, wensen en kansen die er in het gebied zijn. Als we een vervolgstap kunnen zetten (de stap naar Fase II - zie presentatie) dan kunnen we inzoomen op het aantal, formaat en plaats van de windturbines. Dan kunnen we de slagschaduw effecten tonen.
129	Initiatiefnemers	Slagschaduw	9-dec	Hoe ver reikt de slagschaduw?	Zie antwoord bij vraag 128
130	Initiatiefnemers	Slagschaduw	9-dec	Wordt de minimale afstand tot woningen van 10 maal de slaghoogte van de turbines aangehouden?	<p>Nee, wij zijn niet bekend met regelgeving in Nederland waarbij de minimale afstand tot woningen tienmaal de slaghoogte is. Voor slagschaduw is de regelgeving dat woningen binnen 10x de rotordiameter niet meer dan 5 uur en 40 minuten per jaar slagschaduw op hun gevel mogen hebben. Wanneer uit de berekeningen blijkt dat niet aan deze wetgeving voldaan kan worden is de exploitant verplicht een slagschaduwstelsel op de windturbine te plaatsen. Dit stelsel houdt bij hoeveel slagschaduw op de woning valt en indien er overschrijding van de norm is wordt de turbine automatisch uitgeschakeld.</p> <p>Als u tienmaal de tiphoogte bedoelde verwijzen u door naar vraag 128</p>

131	Initiatiefnemers	Subsidie	9-dec	Ontvangt Eneco subsidie van de overheid voor het plaatsen van de windmolens? Hoe profiteren de inwoners hiervan?	<p>Eneco ontvangt geen subsidie voor het plaatsen van windmolens, deze verkenning wordt risicodragend uitgevoerd.</p> <p>De SDE++-subsidie is zo ingericht dat een windpark subsidie ontvangt per opgewekte kWh, dus er moet duurzame energie geproduceerd worden, anders ontvangt de exploitant geen subsidie. De overheid heeft in het Klimaatakkoord benoemd dat na 2025 geen SDE++ subsidie meer beschikbaar is voor windenergie op land. De SDE++-subsidie geeft gebieden waar de wind minder hard waait meer subsidie dan gebieden waar de wind harder waait, zoals Zoeterwoude. Om SDE++-subsidie aan te kunnen vragen is onder andere een omgevingsvergunning en een transportindicatie dat de opgewekte duurzame energie op het netwerk geleverd kan worden noodzakelijk. Wij verwachten niet dat we dit voor 2025 hebben, waardoor het windpark wellicht zonder subsidie gerealiseerd zal worden. Desalniettemin, indien het windpark met subsidie gerealiseerd wordt profiteert de omgeving daarvan mee als zij bijvoorbeeld participaties via een coöperatie koopt.</p>
132	Initiatiefnemers	Veiligheid	7-dec	Is er een risico-analyse gemaakt?	<p>In de quickscan hebben we een risico-analyse gemaakt op basis van algemene richtinglijnen, normeringen en ervaringen bij andere projecten. In de verkenning maken we een verdiepingsslag door met betrokken stakeholders in gesprek te gaan over de specifieke situatie en mogelijke aandachtspunten. Indien de verkenning positief afgerond wordt zullen de initiatiefnemers voor de vergunningsaanvraag risico's specifiek moeten onderzoeken en aantonen dat een mogelijk windpark veilig kan opereren.</p>
133	Initiatiefnemers	Veiligheid	9-dec	Ik maak mij zorgen om de effecten op de gezondheid. Hierover is nog niet voldoende duidelijk, maar studies wijzen uit dat het o.a. een slaapstoornis, concentratieverlies, hoofdpijn en stress kan veroorzaken. Om die reden zouden windturbines niet te dicht bij de bebouwde kom geplaatst mogen worden. 500/600m van de bebouwde kom zou al te dichtbij zijn en klachten veroorzaken. Ik ben er voorstander van dat er windturbines komen, maar dan wel op voldoende afstand van de bebouwing. Mijn vraag: worden de windturbines in Zoeterwoude op voldoende afstand van de bebouwde kom geplaatst?	<p>Wij vinden het erg vervelend om te horen dat u zich zorgen maakt om uw gezondheid. In deze verkenning hebben wij geen keuze gemaakt over de locatie van de windturbines of de afstand tot de bebouwde kom. We nemen uw verzoek mee in onze afwegingen. Indien gewenst kunnen wij in een persoonlijk gesprek met u hier verder over praten en uw zorgen bespreken.</p> <p>Ten aanzien van de gezondheid en afstand van windturbines tot woningen houden wij de ten minste de door de overheid vastgestelde normen aan. De normen zijn gebaseerd op de adviezen en conclusies die het RIVM trekt, deze worden aangepast op nieuwe inzichten en onderzoeken. Op basis van de normen en adviezen en conclusies van die instanties gaan wij ervan uit dat de windturbines op voldoende afstand van de bebouwing staan.</p>
134	Initiatiefnemers	Verlichting	9-dec	De rode lichten zijn zeer storend van de huidige windmolens, de zgn Watergeuzen. Ze schijnen in huis, zelfs door de gordijnen heen. Kunnen deze uit of bovenop de molens geplaatst worden?	<p>Wij zijn verplicht om rode verlichting op de windturbines te plaatsen, dit is een vereiste vanuit de Luchtvaartveiligheid. Desalniettemin is de branche al jaren in gesprek met de overheid om tot betere oplossingen te komen. Onlangs is een landelijke test met een alternatief bij windpark Krammer in Zeeland systeem positief afgerond. Daarnaast vinden in Nederland andere pilots plaats. Wij zullen, zodra bekend deze resultaten met de omgeving delen en hopen dat de ontwikkeling zich voortzet zodat de rode lampen niet meer constant aan hoeven op windturbines.</p>
135	Initiatiefnemers	Verlichting	9-dec	Kunnen de molens wat lager blijven en daardoor zonder lichten? Vooral in de avond zijn die rode lichten net mistlampen die constant negatieve aandacht opeisen. Vanuit mijn ramen zeer indringend.	<p>Zie antwoord bij vraag 134</p>
136	Initiatiefnemers	Windpark	7-dec	Hoeveel CO2 uitstoot is gemoeid met het maken en onderhouden van de molens?	<p>Tijdens het maken, bouwen, onderhouden en afbreken van een windturbine (de levenscyclus) komt CO2 vrij. Die hoeveelheid geproduceerde CO2 is uiterlijk na ongeveer een jaar duurzame energieproductie bespaard.</p>
137	Initiatiefnemers	Windpark	7-dec	Hoeveel duurzame energie wordt opgewekt met de windmolens?	<p>Belangrijkste aspecten die invloed op de energieproductie van een windturbine hebben zijn: de diameter van de wieken, de hoogte waarop de gondel (as van de wieken) zit en de gemiddelde windsnelheid op die hoogte in het gebied. Dus een algemene uitspraak over hoeveel duurzame energie er wordt opgewekt met een windmolen is lastig. De windturbines bsn 3 MW zoals die bij Alphen aan den Rijn en Zoeterwoude staan leveren ca. 3 á 4,5 miljoen kWh per jaar op. Nieuwere en grotere windturbines kunnen meer duurzame energie opwekken.</p>
138	Initiatiefnemers	Windpark	7-dec	Is het recyclen van de 'wieken' een probleem?	<p>Er komen steeds meer duurzame manieren om de wieken te recyclen. Sommige molens worden in andere landen bijvoorbeeld hergebruikt. Ook worden wieken steeds vaker verwerkt tot grondstoffen voor een ander product. Het composiet uit de rotorbladen kan gerecycled worden tot beton, wat weer kan worden gebruikt voor bijvoorbeeld betonklinkers.</p>
139	Initiatiefnemers	Windpark	7-dec	Wat is de levensduur van windmolens?	<p>Een windturbine heeft een levensduur van ongeveer 20 - 25 jaar.</p>
140	Initiatiefnemers	Windpark	7-dec	Groener Zoeterwoude. In hoeverre denkt de gemeente oprecht dat windmolens echt groen zijn?	<p>Groener Zoeterwoude werkt mee aan het onderzoek omdat we, wanneer er windmolens komen groene stroom op gaan wekken. Groener Zoeterwoude vindt windmolens echt groen. Er zijn meerdere onderzoeken van o.a. de Rijksoverheid en Milieu Centraal die laten zien dat de CO2 die geproduceerd wordt tijdens de volledige levenscyclus (dus: maken, bouwen, productie en afbreken/recyclen) van de windturbine binnen een jaar na start productie terugverdiend wordt. De levensduur van windturbines is ca. 15-20 jaar, om die reden vindt Groener Zoeterwoude windturbines groen.</p>